

عنوان مقاله:

تحلیل وضعیت زبان، گویش و لهجه های ایران باتوجه به اطلاعات ارائه شده در سفرنامه های خارجی عصر قاجار

محل انتشار:

مجله زبان فارسی و گویش های ایرانی، دوره 8، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

محمد علی شکاریان - دانش آموخته دکتری زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه لرستان، لرستان، ایران

طاهره صادقی تحصیلی - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه لرستان، لرستان، ایران.

علی نوری - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه لرستان، لرستان، ایران.

خلاصه مقاله:

سفرنامه نویسان دوره قاجار که اغلب اروپایی و عمدتاً از شخصیت های برجسته علمی و ادبی روزگار خود بودند با ژرف نگری در تاریخ ادبیات ایران، زبان ها، گویش ها و لهجه های ایرانی، خط فارسی، کتابخانه ها، مراکز علمی و هنری و وضعیت فرهنگی و اجتماعی ایران، اطلاعات ارزشمندی ارائه کرده اند؛ تبیین وضعیت زبان ها و گویش های موجود در دوره قاجار، از جمله این مسائل است که در این جستار به روش تحلیلی - توصیفی بدان پرداخته شده است. یافته های تحقیق نشان می دهد: -سفرنامه نویسان به زبان ها و گویش های رایج دوره قاجار، در نواحی مختلفی که لهجه خالص فارسی دارند پرداخته و به لهجه های گوش نواز و گوش خراش مناطق ایران و همچنین گویش هایی که ریشه باستانی دارند اشاره کرده اند. -برطبق گزارش آنها، زبان فارسی در دربار قاجار در حاشیه قرار دارد و زبان ترکی رایج است؛ اما در دوره ناصرالدین شاه و بعد از او زبان فارسی در دربار رواج می یابد. زبان ترکی از نظر تعداد گویشوران دومین زبان و گویش مازندرانی در جذب گویشوران مهاجر، توانمندترین گویش آن دوره است. به زبان های غیرایرانی: گرجی، ارمنی، عبری، نسطوری و محدوده جغرافیایی آنها اشاره شده است. ریشه برخی از واژه های فارسی شناسایی و تعدادی از واژگان فارسی و اروپایی با هم مقایسه شده است.

کلمات کلیدی:

سفرنامه، قاجار، زبان، گویش

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1989968>

